

Nader vleermuisonderzoek

Berghuizen 4 te Maasbommel

Eelerwoude werkt

met passie aan een mooi

en groen Nederland

Opdrachtgever:

Nedersticht B.V.
Dhr. J. Rijlaarsdam
Ringelpoel 7
3931 MP Woudenberg

Opdrachtnemer:

Eelerwoude
[Onze vestigingen](#)
088-1471100
info@eelerwoude.nl
www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:

Projectnummer:	202139
Datum:	30-11-2021
Projectleider:	J. Loeffen
Opgesteld:	R. van Beilen
Gecontroleerd:	J. Loeffen
Status:	Definitief
Versie:	2

© 2021 Eelerwoude

Dit rapport is enkelzijdig opgemaakt.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
2	Huidige situatie en ontwikkeling.....	5
2.1	Huidige situatie	5
2.2	Voorgenomen ontwikkeling	5
3	Natuurwetgeving	7
3.1	Inleiding	7
3.2	Bescherming van soorten	7
4	Methode	8
4.1	Bureauonderzoek	8
4.2	Veldonderzoek.....	8
5	Beschermde soorten	11
5.1	Vleermuizen.....	11
5.1.1	Voorkomen en functie	11
5.1.2	Effecten en ontheffing	13
5.1.3	Natuurinclusief plan.....	13
6	Conclusie	15
6.1	Soortenbescherming	15
6.2	Natuurinclusief plan	15
6.3	Uitvoerbaarheid van de plannen	15
6.4	Geldigheid onderzoek.....	16

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Voorgenomen wordt aan de Hogenhofstraat te Maasbommel het plangebied te herontwikkelen. Onderdeel van het plan is het slopen van een woonhuis met loods aan Berghuizen 4 en 4A te Maasbommel.

In verband met deze plannen is er reeds een toetsing uitgevoerd aan de natuurwetgeving en aan het natuurbeleid. Uit deze toetsing kwam naar voren dat nader onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk is. Tijdens de uitgevoerde quickscan is er bij de nokpannen en de schuine zijden beperkte mate van ruimte aangetroffen die toegang kan geven onder het dak. Voor gebouwbewonende vleermuizen zou dit gebruikt kunnen worden als verblijfplaats.

Nader, gericht veldonderzoek is noodzakelijk om aan te tonen, dan wel uit te sluiten dat aanwezige woningen/bomen een functie hebben als verblijfplaats voor beschermde soorten. Duidelijk moet dan ook worden om welke soort(en) en aantallen het gaat en wat de eventuele functie van het gebouw is voor deze soort(en). Uit het onderzoek komt naar voren of de voorgenomen ontwikkelingen consequenties hebben voor de aanwezige beschermde natuurwaarden in het kader van de Wet natuurbescherming en welke vervolgstappen noodzakelijk zijn. Voorliggende rapportage gaat hier verder op in.

2 Huidige situatie en ontwikkeling

2.1 Huidige situatie

Het plangebied bestaat uit een vrijstaande woning vlak achter de dijk met een pannendak met twee schoorstenen en een dakgoot aan de voor- en achterzijde. Aan de achterzijde is een uitbouw aanwezig. Op de oost- en zuidkant van de woning is een tuin aanwezig met enkele aanplant en een volgroeide boom. Achter de woning staat een loods. Ter hoogte van de loods is een damwand van circa 1 meter aanwezig tegen de dijk aan die versteviging biedt. De toerit en het erf voor de loods is geheel verhard. Achter de loods ligt een waterloop met een verruigde kant. Aan de uitbouw van de woning is verlichting aanwezig, overige lichtpunten ontbreken. De straat Berghuizen wordt verlicht door lantaarnpalen. Zie onderstaande afbeeldingen voor een impressie van het plangebied (Afbeelding 1).

Afbeelding 1. Impressie van het woonhuis en de achtergelegen loods. Opname: 19 mei 2021.

2.2 Voorgenomen ontwikkeling

Het plangebied maakt onderdeel uit van het plan Erfwonen Hogenhofstraat. De opzet van dit plan is om aan de noordkant van de woning en loods, 24 woningen te realiseren. Het plangebied wordt bij dit grotere plan betrokken doordat de wens is uitgesproken de bestaande loods te saneren en het verouderde woonhuis, dat het zicht op de kerk ontnemt, als het ware te verplaatsen. De exacte invulling van het plangebied is nog niet

duidelijk. Er zijn meerdere varianten opgesteld waaronder Variant 5 waarbij op de kavel de loods wordt gesaneerd en de bestaande woning opnieuw wordt gebouwd, verder van de dijk af (Afbeelding 2). Bij deze toetsing is als uitgangspunt genomen dat zowel de loods als het woonhuis wordt gesloopt, de grond bouwrijp wordt gemaakt waardoor aanwezig groen wordt verwijderd. Er wordt vanuit gegaan dat de waterloop achter de loods (noordzijde) behouden blijft.

Afbeelding 2. Een van de varianten van plan Hogenhofstraat (Variant 5) waarbij op deze kavel de loods in het plangebied wordt gesaneerd en de bestaande woning opnieuw wordt gebouwd verder van de dijk. Bron: Nedersticht, 2021

3 Natuurwetgeving

3.1 Inleiding

De Wet natuurbescherming bestaat uit drie onderdelen: de bescherming van soorten, de bescherming van gebieden en de bescherming van houtopstanden. De kern van het natuurbeleid wordt gevormd door het Natuurnetwerk Nederland, dat een samenhangend netwerk vormt van natuurgebieden. De provincies zijn het bevoegd gezag. Alleen in een aantal situaties, zoals bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, is het Rijk het bevoegd gezag. In dit hoofdstuk wordt kort ingegaan op de relevante wetgeving en het natuurbeleid voor het plangebied; de Wet natuurbescherming, onderdeel soortenbescherming.

3.2 Bescherming van soorten

Het uitgangspunt bij het onderdeel soortenbescherming is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan. De wet kent een drietal beschermingsregimes; beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn, beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn en beschermingsregime “andere soorten”. Daarnaast zijn landelijk van een aantal vogelsoorten de nesten jaarrond beschermd. Elk beschermingsregime heeft zijn eigen verbodsbepalingen.

Voor ieder ruimtelijk plan is het verplicht om te toetsen of deze leiden tot overtreding van de betreffende verbodsbepalingen. Wanneer er sprake is van een overtreding dient er onderzocht te worden of er een vrijstelling geldt. Indien er geen vrijstelling geldt, kan het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk zijn.

Gevolgen plangebied

De Wet natuurbescherming is een nationale wet. Indien negatieve effecten worden verwacht door activiteiten of ontwikkelingen is een toetsing aan de Wet natuurbescherming noodzakelijk. In hoofdstuk 5 wordt verder ingegaan op de aanwezigheid van beschermde soorten en welke effecten de voorgenomen ontwikkeling heeft op deze soorten.

4 Methode

De aanwezige natuurwaarden zijn in beeld gebracht op basis van een verkenning van bestaande inventarisatiegegevens en gericht onderzoek naar vleermuizen.

4.1 Bureauonderzoek

Voor het bureauonderzoek is gebruikgemaakt van landelijke, provinciale en indien beschikbaar regionale verspreidingsinformatie:

- NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) welke is geraadpleegd in mei 2021. Daarbij is gelet op aanwezigheid van soorten circa 3 km rondom het plangebied voor een periode van vijf jaar.
- Uit de landelijke verspreidingsinformatie uit atlassen, die deels gedateerd is, moet blijken of nabij de locaties in het verleden strikt beschermde soorten zijn aangetroffen. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn daarbij veelal niet bekend. Deze gegevens hebben vaak betrekking op atlasblokken (5x5 kilometer), en veelal betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied.

4.2 Veldonderzoek

Op basis van vier veldbezoeken is het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van verblijfplaatsen en de functionele leefomgeving van vleermuizen. De onderzoeken zijn uitgevoerd door Jessica Loeffen, ecologische adviseur en werkzaam bij Eelerwoude (Kader – Ecologisch deskundige). In tabel 1 zijn de onderzoeksdata weergegeven. Hierbij zijn tevens de onderzoekers, starttijd en weersomstandigheden genoteerd.

Kader - Ecologisch deskundige

De veldmedewerkers van Eelerwoude beschikken over een uitgebreide ervaring met de betreffende soortgroepen en voldoen aan de criteria van 'ecologisch deskundige'. Met een ecologisch deskundige wordt bedoeld een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dienen te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO- dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk Gebied; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Tabel 1. Type onderzoek, datum, start- en eindtijd, onderzoeker(s) en de weersomstandigheden genoteerd per veldbezoek.

Datum	Type onderzoek	Start –eindtijd	Onderzoeker	Weersomstandigheden
8/6/2021	Kraamonderzoek vleermuizen	21.55 – 23.30 Zon onder: 21.55	Jessica Loeffen	21 °C, droog, heldere hemel, windkracht 0 Bft
5/7/2021	Kraamonderzoek vleermuizen	21.55 – 23.30 Zon onder: 22.00	Jessica Loeffen	18 °C, droog, half bewolkt, windkracht 2 Bft
18/8/2021	Baltsonderzoek vleermuizen	23.00 – 00.30 Zon onder: 20.55	Jessica Loeffen	17 °C, droog, half bewolkt, windkracht 1 Bft
9/9/2021	Baltsonderzoek vleermuizen	21.15 – 22.45 Zon onder: 20.05	Jessica Loeffen	20 °C, af en toe een bui, betrokken, windkracht 1 Bft

Vleermuizen

Bij de uitvoering van het vleermuisonderzoek is gewerkt conform het ‘Protocol voor vleermuisinventarisaties’ dat in januari 2021 is geëvalueerd door deskundigen van het Netwerk Groene Bureaus, de Zoogdiervereniging en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Het protocol is daarmee aangepast naar de meest recente wetenschappelijke inzichten. Het protocol is een richtlijn om vleermuisonderzoek landelijk zoveel mogelijk uniform uit te voeren.

Het vleermuisonderzoek heeft zich gericht op het vaststellen van de soortensamenstelling, de aantallen, de gebruiksfunctie van het gebied en het vaststellen van verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden. Zoals in de Quicksan (Eelerwoude, 2021) reeds omschreven is de woning geschikt als zomer- paar- en eventueel kraamverblijfplaats. Een massawinterverblijf kan op voorhand worden uitgesloten. Het onderzoek heeft zich geconcentreerd op de aanwezigheid van verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen, ruige dwergvleermuis en laatvlieger vanwege de geschiktheid van het type bebouwing voor deze soorten. Uiteraard is tijdens de veldbezoeken ook aandacht besteed aan eventuele andere beschermde vleermuissoorten binnen het plangebied. Tijdens het vleermuisonderzoek is gebruik gemaakt van een batdetector Pettersson D240X in combinatie met een EchoMeter Touch en/of een Pettersson D100.

Gezien de beperkte grootte van het plangebied waardoor deze overzichtelijk is en de beperkte geschiktheid van de woning voor vleermuizen is het onderzoek uitgevoerd op basis van één veldmedewerker. Doordat slechts een deel van de woning geschikt is als verblijfplaats, kon met een strategische opstelling en het heen en weer lopen langs de zijde minimaal 75% van de woning worden overzien. Ook zijn in de kraamperiode twee veldbezoeken in de avond uitgevoerd, mede doordat het een klein en overzichtelijk plangebied betreft waardoor middels de twee veldbezoeken een goed beeld is verkregen wat betreft de geschiktheid van de woning voor soorten die vroeg in de nacht en gedurende de nacht actief zijn. Een ochtendronde is daardoor niet noodzakelijk. Daarmee is het onderzoek uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2021 (Tabblad 1 Aanwijzingen voor gebruik, punt 1*).

In totaal zijn vier veldbezoeken uitgevoerd: twee in de kraamperiode en twee in de baltsperiode. Het kraamonderzoek heeft zich gericht op de aanwezigheid van zomer- en/of kraamverblijfplaatsen van vleermuizen. Deze bezoeken hebben plaatsgevonden tijdens het uitvliegtijdstip van vleermuizen, respectievelijk rond zonsondergang. Het baltsonderzoek heeft zich gericht op het vaststellen van balts-, paar-, en/of winterverblijfplaatsen van vleermuizen. Deze bezoeken hebben plaatsgevonden tijdens de baltsactiviteit van vleermuizen, na zonsondergang tot middernacht. Tijdens dit tijdstip is de meeste baltsactiviteit bij vleermuizen waar te nemen. De veldbezoeken hebben plaatsgevonden tijdens voor vleermuizen gunstige weersomstandigheden.

De duur van onderzoeken is minimaal 1,5 uur geweest. In het Vleermuisprotocol 2021 wordt een duur van 2 uur per veldbezoek geadviseerd. Deze tijd is voor een puntlocatie als voor een hele woonwijk gelijk. Doordat dit plangebied een puntlocatie betreft, is de duur van de volledige 2 uur niet noodzakelijk om een goed beeld te krijgen van de functie van de woning voor vleermuizen. Door minimaal ruim een uur aanwezig te zijn, zijn alle eventueel aanwezige dieren uitgevlogen. Ook is per veldbezoek goed gelet op de activiteit die avond. Het bezoek is niet getopt op een moment dat er nog volop activiteit rondom de woning aanwezig was waardoor onduidelijk was of er nog dieren uitvlogen. Er is juist en zorgvuldig gehandeld bij het uitvoeren van het veldwerk. In dit geval zijn de (in totaal vier) uitgevoerde veldbezoeken voldoende geweest om een goed beeld te krijgen van de functie van de woning voor vleermuizen.

5 Beschermde soorten

Dit hoofdstuk beschrijft de tijdens het veldonderzoek waargenomen soorten, al dan niet aangevuld met gegevens uit de literatuur en andere informatiebronnen. Vervolgens worden eventuele effecten beschreven als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling.

5.1 Vleermuizen

5.1.1 Voorkomen en functie

Tijdens het vleermuisonderzoek zijn in het gebied twee soorten vastgesteld; gewone dwergvleermuis en rosse vleermuis (Afbeelding 3). Hieronder wordt per soort ingegaan op welke functies het plangebied heeft voor deze soorten.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in Nederland de meest algemene vleermuissoort. De soort wordt veelvuldig waargenomen in stedelijk gebied. (Kraam)kolonies zijn in Nederland vooral in gebouwen aangetroffen. Voorbeelden van verblijfplaatsen in gebouwen zijn ruimtes in spouwmuren en achter boeiboorden en gevelbetimmering. Gebouwen worden ook als winterverblijf gebruikt, waarbij (mogelijk) vergelijkbare plaatsen als in de zomer benut worden, mits deze vorstvrij zijn. Ze jagen hoofdzakelijk binnen en straal van 2-5 km van de verblijfplaats. Vliegroutes volgen zoveel mogelijk lijnvormige structuren en ze jagen in gesloten tot halfopen landschap.

Vleermuizen baltsen (ook wel sociale roep) in het najaar binnen een territorium om vrouwtjes te vinden en mee te lokken naar hun verblijfplaats om te paren. Zij vliegen daarbij op vaste routes, waarbij ze een zeer sterke binding met een bepaald gebouw(en) en/of beplanting hebben waar zich een paar- en/of baltslocatie bevindt. Baltsende mannetjes zijn dan ook een indicatie voor de aanwezigheid van een balts- en/of paarverblijfplaats. Mogelijk overwinteren deze mannetjes ook op deze locaties. Een locatie met een balts- en/of paarverblijfplaats kan dan ook aangemerkt worden als (vermoedelijke) winterverblijfplaats. Bij strenge vorst verhuizen ze echter vaak naar massawinterverblijfplaatsen, die niet binnen het plangebied aanwezig zijn of te verwachten door het ontbreken van geschikte gebouwen. De exacte plekken van de balts- en/of paarplekken zijn vaak niet duidelijk, aangezien ze tijdens het baltsen zelden in- of uitvliegen. Wel is de locatie op woningniveau vaak duidelijk. Soms baltsen mannetjes rondom een geheel huizenblok zonder duidelijke voorkeur voor een bepaalde woning, in dat geval zijn meerdere woningnummers aangegeven zoals de straat xx t/m xx. Het gaat dan wel om maar één balts en/of paarverblijfplaats. Binnen een territorium kunnen de mannetjes verschillende verblijfplaatsen hebben. Deze verblijfplaatsen maken onderdeel uit van een netwerk en binnen dit netwerk verhuizen ze regelmatig tussen deze verblijven.

Verblijfplaatsen

Tijdens het kraamonderzoek zijn binnen de begrenzing van het plangebied geen zomer- en kraamverblijfplaatsen vastgesteld.

Tijdens het baltsonderzoek zijn binnen de begrenzing van het plangebied geen balts-, paar- en/of winterverblijfplaatsen vastgesteld. Wel is er een vleermuis gehoord terwijl hij de baltsroep liet horen (Afbeelding 3). Deze vleermuis toonde geen binding met de woning of loods in het plangebied.

Foerageergebied en vliegroutes

Het plangebied wordt door de gewone dwergvleermuis om te foerageren. Ook zijn langsvliegende individuen waargenomen. Tijdens het onderzoek werden gemiddeld circa vier gewone dwergvleermuizen waargenomen tijdens de veldbezoeken.

Rosse vleermuis

De rosse vleermuis is in West-Europa een uitgesproken boombewonende soort. Onder andere solitaire mannetjes, groepen vrouwtjes met jongen en dieren in winterslaap gebruiken boomholten als onderkomen. De vlucht van de rosse vleermuis doet enigszins denken aan die van de gierzwaluw: hoog en snel. De afstand tussen dagrustplaats en jachtgebied wordt in de regel in een snelle rechte vlucht afgelegd, op een hoogte van honderd meter of meer. Jachtplaatsen liggen meestal in open terrein, waar met snelle duiken op insecten gejaagd wordt. De rosse vleermuis jaagt vooral boven water en moerassige gebieden en ook wel rondom straatverlichting.

Verblijfplaatsen

Tijdens het veldonderzoek zijn geen verblijfplaatsen van de rosse vleermuis aangetroffen. Doordat er in de boom rondom het huis geen holten of kieren aangetroffen waren, lag dit ook in lijn der verwachting.

Foerageergebied en vliegroutes

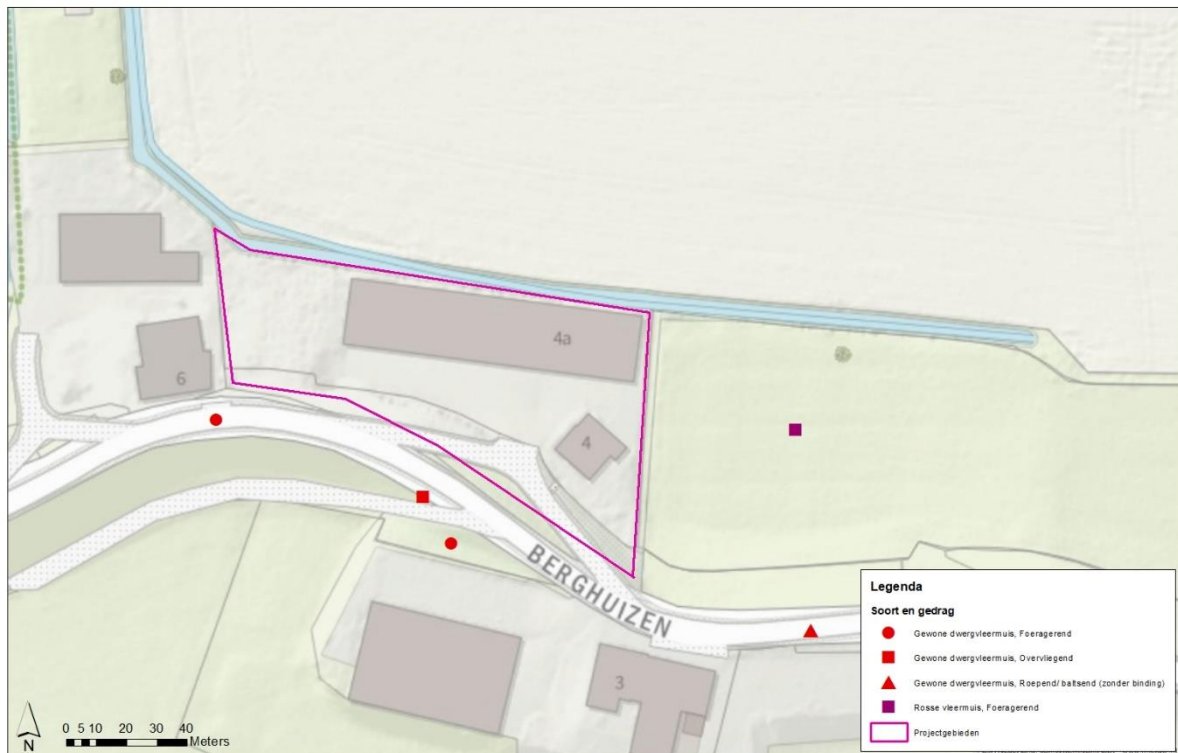
De weiden rondom het plangebied worden door de rosse vleermuis gebruikt om te foerageren. Tijdens het veldonderzoek is per veldronde één foeragerende rosse vleermuis aangetroffen (Afbeelding 3). Door het beperkte groen in het plangebied en de beperkte grootte van deze, is er geen sprake van belangrijke foerageergebieden of vliegroutes die essentieel onderdeel uitmaken van het leefgebied. In de omgeving blijft genoeg leefgebied voorhanden, zoals bomenlanen langs de Hogenhofstraat, uiterwaarden van de Maas en weilanden rondom de bebouwing van Maasbommel. Er is een geen sprake van een vliegroute.

Berghuizen 4, Maasbommel

Vleermuizen 2021

Eelerwoude

Ecoloog: Rinze Kruislop Projectnummer: 202139 Datum: 15-9-2021

Afbeelding 3. Vleermuizen aangetroffen rondom het plangebied.

5.1.2 Effecten en ontheffing

Alle vleermuissoorten zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming met beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn. Het opzettelijk verstoren, vangen en doden van individuen van beschermde soorten, alsmede het beschadigen of vernielen van vaste verblijfplaatsen, inclusief de functionele leefomgeving, is verboden vanuit de Wet natuurbescherming.

Verblijfplaatsen

Tijdens het vleermuisonderzoek zijn er geen verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis of andere vleermuissoorten vastgesteld. Voor het slopen van de loods en woning is een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming niet noodzakelijk.

Foeragegebied en vliegroutes

Tijdens het veldonderzoek zijn meerdere foeragerende gewone dwergvleermuizen en één tot enkele foeragerende rosse vleermuis waargenomen rondom het plangebied. Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een vaste vliegroute van vleermuizen. Met de sloop van de loods en woning treedt er geen verstoring op van essentieel foerageergebieden en essentiële vliegroutes van de betreffende vleermuissoorten. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

5.1.3 Natuurinclusief plan

Omdat de woning en loods geen essentiële functie hebben voor vleermuizen, is het nemen van maatregelen niet verplicht. Als Eelerwoude dagen wij onze opdrachtgevers uit natuurinclusief te ontwikkelen, in te richten en te beheren. En daarmee samen maximaal impact te maken. Zo werken we samen aan een gezonde toekomst van huidige en toekomstige generaties en zo blijven er voor vleermuizen en vogels in de toekomst ook plekken waar zij kunnen nestelen en/of verblijven.

Vanuit deze ambitie geven wij u het volgende advies mee:

- Veel soorten dieren zijn afhankelijk van gebouwen. Doordat in ons land de steden en dorpen steeds groter worden, wordt dit een steeds belangrijker leefgebied voor dieren en planten. Door kleine aanpassingen aan de gebouwen in het plangebied kunnen deze gebouwen ook een functie voor de huismus, gierwaluw, zwarte roodstaart, spreeuw en vleermuizen vervullen. Dit kan bijvoorbeeld door de volgende maatregelen:
 - Houdt ruimte achter de gevelbetinning voor vleermuizen. Voor vleermuizen is 2,5 centimeter tussen de gevel en de betimmering voldoende. Zorg er wel voor dat het materiaal achter de betimmering ruw is zoals onbewerkt hout of baksteen.
 - Ingebouwde vleermuiskasten zorgen ervoor dat verblijfplaatsen aanwezig zijn in de muur. Door het inbouwen kunnen deze niet (per ongeluk) worden verwijderd, zijn ze minder vatbaar voor weersomstandigheden en zorgt de muur voor een buffer qua temperatuur. Deze kasten kunnen ook in schoorstenen worden verwerkt.
 - Maak gebruik van een open spouwmuur. Zorg ervoor dat het materiaal ruw maar niet wollig is zodat vleermuizen eraan vast kunnen blijven hangen en verstrikt kunnen raken.

Vleermuizen eten duizenden muggen per nacht. Een natuurinclusieve wijk is dus zo slecht nog niet!

- In Europa gaat het slecht met de biodiversiteit van graslanden. Ook in Nederland zijn veel ooit algemene vlindersoorten en wilde bijen van graslanden als het icarusblauwtje, kleine vuurvlieder, hooibeestje, pluimvoetbij en grasbij buiten de natuurgebieden teruggedrongen tot bermen, slootkanten en kleine overhoekjes. Doordat deze soorten nu nog op veel plekken voorkomen zijn ze relatief makkelijk te helpen door het oppervlak bloemrijk grasland toe te laten nemen.

Voor een vergroting van het oppervlak bloemrijk grasland is een ecologisch verantwoord maaibeheer noodzakelijk. Zodra hiermee wordt gestart komen de bloemen, vlinders en bijen vaak vanzelf en inzaaien is dan vaak niet eens nodig. Voor een goede ontwikkeling is een oppervlakte van minimaal 25 m² nodig.

Meer bloemen en vlinders wie wil dat nou niet?

- Het is inmiddels algemeen bekend. Het aantal insecten loopt wereldwijd terug, ook in Nederland blijkt dit uit meerdere studies. Insecten zijn erg belangrijk in het ecosysteem als plaagbestrijders, bestuivers en als voedsel voor vogels en andere dieren. In het plangebied worden bomen en struiken aangeplant, dit is natuurlijk positief, maar kan met slimme keuzes nog meer bijdragen aan de biodiversiteit.

Door te kiezen voor soorten die van nature voorkomen (gebiedseigen soorten) en waarvan de zaden uit Nederland komen (genetisch autochtoon) kunnen insecten uit de omgeving optimaal van deze bomen en struiken profiteren. Wist u dat op een Amerikaanse eik 12 soorten insecten voorkomen en op een inheemse zomereik of wilg meer dan 400? Dit komt doordat onze insecten al duizenden jaren samenleven met inheemse bomen en struiken. Kies bij het planten voor inheemse bomen die zijn opgekweekt uit Nederlandse zaden of stekken.

Voor de insecten is dit een wereld van verschil!

100% natuurinclusieve leefomgeving. Daar gaan we samen voor!

6 Conclusie

Op basis van het vleermuisonderzoek wordt de onderstaande conclusie getrokken.

6.1 Soortenbescherming

Uit het faunaonderzoek is naar voren gekomen dat het plangebied geen onderdeel uitmaakt van het leefgebied van de beschermde vleermuissoorten. Wel komt gewone dwergvleermuis en de rosse vleermuis rondom het plangebied voor, al is geen sprake van een essentiële functie.

Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden (sloop loods en woning) zijn negatieve effecten op gewone dwergvleermuizen en rosse vleermuizen uit te sluiten. Een ontheffing is niet noodzakelijk.

6.2 Natuurinclusief plan

Omdat de woning en loods geen essentiële functie hebben voor vleermuizen, is het nemen van maatregelen niet verplicht. Als Eelerwoude dagen wij onze opdrachtgevers uit natuurinclusief te ontwikkelen, in te richten en te beheren. En daarmee samen maximaal impact te maken. Zo werken we samen aan een gezonde toekomst van huidige en toekomstige generaties en zo blijven er voor vleermuizen en vogels in de toekomst ook plekken waar zij kunnen nestelen en/of verblijven.

- Veel soorten dieren zijn afhankelijk van gebouwen. Doordat in ons land de steden en dorpen steeds groter worden, wordt dit een steeds belangrijker leefgebied voor dieren en planten. Door nieuw te bouwen woningen toegankelijk te houden voor soorten, houden zij in de toekomst ook een plek om te nestelen/verblijven.
- In Europa gaat het slecht met de biodiversiteit van graslanden. Ook in Nederland zijn veel ooit algemene vlindersoorten en wilde bijen van graslanden buiten de natuurgebieden teruggedrongen tot bermen, slootkanten en kleine overhoekjes. Doordat deze soorten nu nog op veel plekken voorkomen zijn ze relatief makkelijk te helpen door het oppervlak bloemrijk grasland toe te laten nemen.
- Het is inmiddels algemeen bekend. Het aantal insecten loopt wereldwijd terug, ook in Nederland blijkt dit uit meerdere studies. Insecten zijn erg belangrijk in het ecosysteem als plaagbestrijders, bestuivers en als voedsel voor vogels en andere dieren. In het plangebied worden bomen en struiken aangeplant, dit is natuurlijk positief, maar kan met slimme keuzes nog meer bijdragen aan de biodiversiteit.

100% natuurinclusieve leefomgeving. Daar gaan we samen voor!

6.3 Uitvoerbaarheid van de plannen

Vanuit de eisen van de natuurbescherming is het plan derhalve uitvoerbaar: Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

6.4 Geldigheid onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. Het bevoegde gezag hanteert de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar beschermde soorten:

“Onderzoekgegevens mogen maximaal drie jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn.”

Dit rapport gaat in op de effecten van de ontwikkeling zoals beschreven in hoofdstuk 2.2. Wijzigingen of aanpassingen in de ontwikkeling kunnen tot andere conclusies ten aanzien van de effecten op beschermde soorten leiden.

Literatuurlijst

- Dietz, C., Helversen, O. van, & Nill, D. (2011). Vleermuizen: Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Utrecht, Nederland: De Fontein & Tirion Uitgevers.
- ESRI Nederland (2019). <https://www.esri.nl/nl-nl/home>
- Landschapsbeheer Flevoland (2011). Vleermuisvriendelijk bouwen. Een handreiking voor huiseigenaar, architect en beleidsmedewerker. Een samenwerking tussen Landschapsbeheer Flevoland, Zoogdiervereniging en Tauw bv. Landschapsbeheer Flevoland, Lelystad.
- Limpens, H., K. Mostert en W. Bongers (1997). Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Utrecht: KNNV Uitgeverij.
- Ministerie van Economische Zaken (2016). Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Ministerie van Economische Zaken, versie 1.3.
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur (2021). Vleermuisprotocol 2021.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (2020). Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 14 oktober 2020, DGNVLG/20246331, houdende vaststelling van een geactualiseerde Rode Lijst Zoogdieren.

Soortinformatie:

- www.zoogdiervereniging.nl
- www.nederlandsesoorten.nl
- www.eurobats.org
- profielendocument

Waarnemingen:

- ndff-ecogrid.nl

Soorten:

- Bij12 (2017). Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Bij12, versie 1.0, Utrecht.
- Bij12 (2017). Kennisdocument Rosse vleermuis *Nyctalus noctula*. Bij12, versie 1.0, Utrecht.

Eelerwoude

Op weg naar 100% natuurinclusief >

www.eelerwoude.nl